

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Analýza pěti aspektů vyplývajících z události v Uherském Brodu

Obsah

1. Úvod	3
2. Klíčové aspekty analýzy	4
2.1 Komunikace s městy a obcemi za krizových situací	4
2.1.1 Současný stav	4
2.1.2 Příklady tzv. dobré praxe z některých KŘP	5
2.1.3 Žádoucí stav	10
2.1.4 Navrhované řešení	10
2.2 Aktualizace krizových plánů, typových plánů a typových činností v návaznosti na událost v Uherském Brodu.....	11
2.2.1 Současný stav	11
2.2.2 Žádoucí stav	12
2.2.3 Navrhované řešení	13
2.2.4 Závěr.....	13
2.3 Operační rádius zásahových jednotek, prvosledové hlídky a jejich dislokace	14
2.3.1 Problematika zásahových jednotek Policie ČR	14
2.3.2 Problematika prvosledových hlídek Policie ČR	18
2.4 Výcvik a školení policistů	21
2.4.1 Metodika zákroku proti aktivnímu střelci	21
2.4.2 Výcvik.....	21
2.4.3 Žádoucí stav	21
2.5 Analýza procesu udělování zbrojních průkazů	22
2.5.1 Současný stav	22
2.5.2 Vydávání zbrojních průkazů	23
2.5.3 Žádoucí stav	30
2.5.4 Navrhovaná řešení	32

1. Úvod

Dne 26. 2. 2015 ministr vnitra na tiskové konferenci představil 5 témat, která hodlá přezkoumat v reakci na tragickou událost v Uherském Brodě.

Jednalo se o:

1. komunikaci s městy a obcemi za krizových situací
2. aktualizaci krizových plánů krajů
3. operační rádius zásahových jednotek a související otázky
4. výcvik a školení policistů
5. vylepšení systému kontroly držitelů zbrojních průkazů v rámci stávající legislativy

Materiál, jež jej držíte v rukou, se všem těmto aspektům detailně věnuje. Zmapován je vždy aktuální stav a stav žádoucí, přičemž jsou vymezeny také prostředky potřebné k dosažení žádoucího stavu.

2. Klíčové aspekty analýzy

2.1 Komunikace s městy a obcemi za krizových situací

2.1.1 Současný stav

Na začátek je třeba uvést, že událost, k níž došlo v Uherském Brodě, tedy **nepředvídatelný útok** aktivního střelce motivovaného, dle zatím dostupných informací, jeho špatným psychickým stavem, se liší od většiny ostatních mimořádných událostí, které Integrovaný záchranný systém (IZS) obvykle řeší. Základem zásahu IZS je koordinace různých základních, popř. ostatních složek tohoto systému při záchranných a likvidačních pracích k řešení dané události. Drtivá většina IZS řešených mimořádných událostí se časově neodehrává v řádu minut, ale alespoň v řádu hodin či v delším časovém úseku. **Naopak útok aktivního střelce a reakce na něj je nezbytná v krátkém čase v řádu minut.** To značně ovlivňuje všechny činnosti, které se při takovém zásahu odehrávají, včetně komunikace se samosprávou. Tento **podstatný rozdíl je třeba vždy mít na paměti** jak při zpětném analyzování těchto situací, tak při nastavování opatření k jejich řešení.

Na základě provedeného průzkumu na jednotlivých krajských ředitelstvích Policie ČR (KŘP) je komunikace se samosprávou, magistráty, primátory a starosty obcí **různorodá**. Ve většině případů je komunikace se samosprávou, v rámci mimořádných událostí a krizových stavů, standardně realizována s ohledem na zákonnou úpravu, kterou je zejména zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, ve znění pozdějších úprav, a dále zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších úprav, případně vydané interní akty řízení v rámci PČR.

V okamžiku řešení události, na niž je zpracován Katalogový soubor typové činnosti složek IZS, komunikační činnost se samosprávou přebírá obvykle operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru (OPIS HZS), protože v praxi je při řešení většiny mimořádných událostí velitelem zásahu hasič. Situace, která nastala v Uherském Brodě, však spadala do menšiny mimořádných událostí, kdy velí zásahu IZS policista. V těchto situacích proto komunikuje převážně integrované operační středisko krajského ředitelství policie (IOP KŘP PČR).

Na základě shora uvedeného jsou tak za KŘP jmenováni zástupci do bezpečnostních rad a krizových štábů kraje, obcí s rozšířenou působností, a dále do stálých pracovních skupin krizových štábů kraje, obcí s rozšířenou působností a povodňových komisí, kteří zde plní úkoly Policie ČR, a to i s ohledem na předávání informací zástupcům samospráv. **Předávání informací se tak obvykle děje ad hoc na základě požadavku ke konkrétní události, kterou některý z výše uvedených orgánů řeší.**

Na většině KŘP informace samosprávám ohledně **jiných událostí** není samostatně předávána a nejsou samosprávám ani zasílány žádné SMS např. jedná-li se o závažnou

trestnou činností, jako je např. vražda, loupež apod., nebo k činnostem Policie ČR (např. realizování akcí Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu (ÚOOZ), Národní protidrogové centrály (NPC), kde dochází k využití Útvaru rychlého nasazení (ÚRN) nebo zásahových jednotek) na jimi spravovaném teritoriu. .

U mimořádně závažných či výrazně mediálně zajímavých případů je v případě potřeby vzájemné spolupráce informovanost samosprávy zajišťována cestou ředitele KŘP či jiného určeného služebního funkcionáře.

Model vyrozumívání je obvykle následující:

- krajský úřad – ředitel KŘP nebo důstojník v dosahu,
- magistrát – ředitel Městského ředitelství policie (MŘP) nebo důstojník v dosahu za MŘP,
- orgány obcí s rozšířenou působností (ORP) – vedoucí příslušného územního odboru nebo důstojník v dosahu za územní odbor (ÚO)
- starostové obcí – vedoucí místně příslušného Obvodního oddělení policie (OOP), případně důstojník v dosahu za ÚO PČR

Vyrozumívání jde buď napřímo nebo prostřednictvím integrovaného operačního střediska.

Na IOS Policie ČR jsou vedeny katalogové soubory typových činností a aktualizované seznamy členů krizových štábů. Zde se činnost operačních středisek prolíná s činností oddělení krizového řízení, která jsou zodpovědná za tuto problematiku.

Odlišná pravidla pro komunikaci se samosprávou jsou v současnosti nastavena na KŘP hl. m. Prahy, KŘP Olomouckého kraje, KŘP Jihomoravského kraje a na základě událostí ve Vrběticích i na KŘP Zlínského kraje. Rovněž u KŘP Moravskoslezského kraje jsou vzhledem k dislokaci IOS Moravskoslezského kraje na Integrované bezpečnostní centrum (IBC) Ostrava nastavena jiná pravidla. Tato jsou uvedena níže.

2.1.2 Příklady tzv. dobré praxe z některých KŘP

a) Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy:

Na KŘP hl. m. Prahy je nastaven systém zasílání SMS zpráv jak pro funkcionáře Magistrátu, tak i funkcionáře jednotlivých městských částí. To znamená, že v běžném výkonu služby jsou vybraní funkcionáři Magistrátu jako primátorka, její náměstci a další určení a schválení funkcionáři, vyrozumívání o různých událostech na celém území hl. m. Prahy. Typ a rozsah informací je určen a schválen ředitelem Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy a další informace se zasílají podle rozhodnutí vedoucího operační směny v případech, že mají vliv na chod samosprávy v hlavním městě.

To samé je nastaveno na jednotlivé městské části v Praze, a to těm starostům a funkcionářům, kteří o tuto službu měli zájem a sdělili na IOS své telefony pro možnost

zasílání SMS. Jsou to skoro všichni starostové městských částí anebo jiní určení funkcionáři. Zasílají se jim informace o událostech v jejich služebních obvodech. Informaci tedy vždy dostávají magistrátní funkcionáři (celé území hlavního města) a současně příslušný určený funkcionář dané městské části dle teritoria. To platí jak v době běžného provozu, tak při vzniku nečekané *mimořádné události* (událost, kdy zasahuje IZS) nebo jiné významné události z pohledu chodu města nebo územní části.

Pokud se jedná o *krizovou situaci* podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, tedy např. vznik povodní, potom v případě vyhlášených krizových situací již zasedají krizové štáby. SMS se v těchto situacích zasílají také, jak je shora uvedeno, ale komunikace probíhá zejména na úrovni Magistrátu, kde se krizového štábu Magistrátu účastní ředitel KŘP hl. m. Prahy nebo jeho pověřený náměstek. Na městských částech pak zasedají krizové štáby a účastní se jich ředitelé policejních obvodních ředitelství anebo jimi určení náměstci. Zde se pravidelně scházejí a předávají si informace.

Rovněž funguje komunikace směrem k Magistrátu hl. m. Prahy a jeho pracovišti krizového řízení, které je v provozu nonstop 24 hodin. Tomuto pracovišti jsou předávány informace i menšího významu, jako jsou dopravní nehody, prasklá voda, požár, evakuace domu a podobně. Stejně tak se komunikuje ohledně nesjízdnosti vozovek a dalších věcí, které je nutno řešit cestou Magistrátu a jemu podřízených nebo smluvně určených partnerů, jako je např. Technická správa komunikací (TSK). S nimi probíhá spolupráce denně, přičemž tato spolupráce je oboustranná. I tato pracoviště následně vyrozumívá své funkcionáře, což se děje rovněž formou SMS.

V neposlední řadě funguje spolupráce s místními úřady i přes jednotlivé služebny městské policie, kdy se policisté a strážníci místních služeben vzájemně informují a řeší některé případy.

V naznačeném systému platí, že pokud by po obdržení SMS zprávy některý ze starostů nebo funkcionářů Magistrátu potřeboval další informace, tak cestou operačního střediska Policie ČR mu jsou poskytovány v míře, která neohrozí vyšetřování nebo řešení dané mimořádné události. Další komunikace je pak vedena již cestou vedení KŘP.

Veškeré tyto SMS a komunikace jsou tedy v Praze v gesci IOS PČR a rozhodnutí ohledně nich jsou na vedoucím směny IOS PČR.

b) Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje

V rámci Jihomoravského kraje (JmK) je vyrozumívání hejtmana, primátora a starostů ze strany Policie ČR při krizových a mimořádných událostech nastaveno takto:

- hejtman JmK je vyrozumíván formou SMS na základě písemné dohody mezi ním a ředitelem Krajského ředitelství policie JmK v případech uvedených v dohodě,
- vyrozumívání primátora města Brna a starostů městských částí Brna, dalších měst a obcí v rámci JmK není upraveno žádnou dohodou ani interním aktem řízení. Toto

vyrozumívání zpravidla provádí OPIS HZS. Ovšem IOS KŘP JmK je vyrozumívá vždy, kdy je velitelem zásahu policista.

Při vyrozumívání využívají policisté pravidelně aktualizovaný seznam všech starostů a místostarostů a primátora v rámci JmK, který je umístěn na intranetových stránkách operačního odboru Krajského ředitelství policie JmK a v případě potřeby využívají údaje z KRIZPORTu (webový portál krizového řízení pro Jihomoravský kraj), v těchto případech je vyrozumívají telefonicky.

c) Krajské ředitelství policie Zlínského kraje

Krajská úroveň

- V současné době je zřízena samostatná skupina INFO SMS pro hejtmana Zlínského kraje (Zlk). Hejtman je informován o mimořádných událostech, které by mohly vést k aktivaci IZS a přesahují působnost správního obvodu obce s rozšířenou působností. Na žádost hejtmana bylo ukončeno zasílání SMS k případům trestné činnosti spadajících do působnosti krajské výjezdové skupiny, hejtman považoval takto podrobné informace za nadbytečné.
- V současné době hejtmana Zlínského kraje informuje ředitel KŘP Zlínského kraje přímo osobně, nebo tak činí z jeho pokynu vedoucí směny IOS KŘP Zlínského kraje. Informace jsou podávány ad hoc podle potřeby. Pro Zlínský kraj je zpracován a schválen i krizový plán Zlínského kraje, obsahující řízení informačních toků, které zajišťuje OPIS HZS Zlínského kraje.

Úroveň územních odborů

- Ve městech se sídlem územního odboru (ÚO) Policie ČR zajišťují komunikaci se samosprávou přímo vedoucí ÚO (standard), vedoucí obvodních oddělení Policie ČR (OOP) zajišťují komunikaci v ostatních městech.
- Toky komunikace jsou nastaveny podle místních zvyklostí a přání samosprávy. Takto spolu komunikují funkcionáři přímo na úrovni primátor (starosta) – vedoucí ÚO (např. Zlín) nebo, na přání starosty, po linii vedoucí ÚO – vedoucí strážník městské policie (např. Kroměříž).

Úroveň obvodních oddělení

- Komunikaci se samosprávou v sídlech OOP zajišťují vedoucí OOP, kteří jsou současně vždy členy krizového štábu obce, u menších obcí jsou pověřeni policisté s územní odpovědností, tzn. že každý starosta má „svého“ policistu.

Bezpečnostní opatření Výbuch (Vrbětice)

Starostové okolních obcí (Vlachovice, Haluzice, Lipová) a starostové dotčených obcí s rozšířenou působností (Luhačovice, Valašské Klobouky) jsou prostřednictvím INFO SMS denně informováni o plánovaných akcích i o mimořádných událostech v souvislosti s probíhajícím opatřením.

Informace jsou předávány ad hoc dle místní dohody Policie ČR a samosprávy. Jednotná pravidla nejsou stanovena na žádné úrovni.

d) Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje

Způsob informování zástupců samosprávy Olomouckého kraje:

1. hejtman, 1. náměstek hejtmána a tajemník Bezpečnostní rady Olomouckého kraje jsou bezprostředně informováni o vzniku krizové situace odesláním SMS zpráv na jejich mobilní telefony. Po zjištění dalších relevantních skutečností jim jsou na jejich služební e-mailovou adresu zaslány další doplňující informace. Toto informování se provádí na základě „Pravidel pro informování vedení Olomouckého kraje základními složkami IZS“ a to c v těchto případech:
  - dlouhodobý výpadek (nad 1 hodinu) tísňové linky 158,
  - usmrcení nebo těžké zranění příslušníka PČR z KŘP Olomouckého kraje při zásahu,
  - dojde-li k dopravní nehodě vozidla PČR se zraněním nebo usmrcením osoby v přímé souvislosti s výjezdem vozidla k zásahu,
  - mimořádné události plošného charakteru postihující obyvatele jedné nebo více obcí kraje a mimořádné události s ohledem na postižené osoby, které mohou mít značný vliv na veřejné mínění.
2. Představitelé nižších samosprávných celků nejsou o mimořádných událostech informováni cestou IOS, ale jejich vyrozumění se provádí zpravidla cestou vedoucího příslušníka územního odboru. Není však stanoveno konkrétně, kterých událostí se informovanost týká, ani rozsah podané informace, a není ani stanoveno časové období, do kdy by měli být vyrozuměni.
3. IOS Olomouckého kraje má zřízen pro vedoucího operačního odboru a vedoucího směny on line přístup do „Havarijního plánu Olomouckého kraje“, kde jsou uvedeny aktualizované kontakty na veškeré představitele samosprávy Olomouckého kraje a krizové štáby.

e) Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje

Moravskoslezský kraj má v Ostravě vybudované Integrované bezpečnostní centrum, kam směřují všechny tísňové linky v Moravskoslezském kraji a v němž působí operační střediska všech složek integrovaného záchranného systému a Městské policie Ostrava. V této budově se nacházejí velmi dobře vybavené krizové místnosti hejtmána, primátora a Policie ČR. Jsou zde připraveny také místnosti pro Armádu ČR a Celní správu. V případě krizové situace se sejde na IBC příslušný krizový štáb a řídí situaci z jednoho centra.

Pokud nastane „krizová“ situace (velká dopravní nehoda, únik čpavku, útok aktivního střelce, sněhová kalamita atd.), jsou povinni vedoucí směn operačního dne všech zainteresovaných složek se ihned kontaktovat a koordinovat vzájemně svou činnost. Závažné informace (např. o neprůjezdnosti silnic) jsou zveřejněny pro všechny složky na zobrazovacích panelech v sále příjmu tísňového volání. Dojde-li k oznámení „krizové“ situace, policista tedy informuje nejen operační střediska složek IZS, ale prostřednictvím operačního a informačního střediska Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje (Msk) i orgány samosprávy.

V tomto duchu byl pro případ oznámení o útoku aktivního střelce vydán pokyn ředitele KŘP Msk č. 35/2013, v němž je výše uvedený postup rovněž stanoven.

Při zajišťování informačního toku v případě nebezpečí vzniku nebo vzniku mimořádných událostí a krizových situací plní OPIS HZS Msk úkoly vyplývající ze zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, z uzavřených součinnostních dohod mezi MV-generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „MV-generální ředitelství HZS ČR“) a složkami integrovaného záchranného systému a dále ze součinnostních dohod uzavřených mezi MV-generálním ředitelstvím HZS ČR, příp. HZS Msk, a dalšími mimorezortními subjekty (ústřední správní úřady, územní správní úřady, Český hydrometeorologický ústav, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Česká televize, Český rozhlas atd.).

Jedná-li se o událost zvláštního významu (v případě nebezpečí vzniku nebo vzniku mimořádných událostí a krizových situací) mající vliv na bezpečnost, hospodářský a společenský život, zasílá vedoucí operační důstojník HZS Msk SMS zprávu vedení HZS Msk. Ten následně SMS zprávu přeposílá funkcionářům kraje, , měst, obcí s rozšířenou působností (dále jen „ORP“nebo dají pokyn vedoucímu operačnímu důstojníkovi, aby zprávu (informaci) sdělil osobně. V případě potřeby, na základě pokynu vedení HZS Msk, přeposílá zprávy (informace) vedoucí operační důstojník HZS Msk systémem AMDS (Automated Message Delivery System, systém pro hromadné rozesílání hlasových a textových zpráv) SMS na:

- bezpečnostní rady kraje a ORP,
- krizové štáby kraje a ORP,
- povodňové komise kraje a ORP.

2.1.3 Žádoucí stav

Výše uvedený přehled ilustruje, že na řadě míst republiky uspokojivě fungují mírně odlišné modely informování samosprávy ze strany Policie ČR (resp. HZS ČR) pomocí SMS o mimořádných, krizových a dalších bezpečnostně relevantních situacích a skutečnostech.

S ohledem na úkoly státní správy a územní samosprávy by bylo v případě mimořádných událostí žádoucí jednotné nastavení informování jejích orgánů.

2.1.4 Navrhované řešení

V první řadě je třeba uvést, že o způsobu komunikace v daných situacích je potřeba vést debatu s představiteli samosprávy a Policie ČR, tato debata již byla na úrovni Ministerstva vnitra zahájena.

Dle zkušeností vyplývajících z některých krajů by informování mohlo probíhat **formou SMS zpráv**, nikoliv pouze v případech naplňujících pojem „mimořádné události“ dle zákona o IZS, ale i v případech, kdy se jedná o mimořádnou událost z policejního hlediska, tj. dopravní nehoda s následkem smrti u více osob, útěk nebezpečných vězňů a pátrání po pohřešovaných osobách v lokalitě, výpadek tísňové linky PČR, kybernetické útoky na státní správu apod.

Zcela dostačujícím se jeví informování na úrovni ORP, magistrátů měst a krajských úřadů a to vymezenému počtu osob (zpravidla by se jednalo o vyrozumění předsedů členů krizových štábů krajů či obcí, tj. hejtmanů, primátorů či starostů).

Je třeba si uvědomit, že u případů týkajících se závažné trestné činnosti, především aktuálně hrozící, popř. jinak mediálně zajímavých a sledovaných, by s ohledem na případnou taktiku zásahu měly být orgánům státní správy a územní samosprávy sdělovány informace pouze na základě rozhodnutí velitele zásahu Policie ČR. Proto při řešení pravidel tohoto informování je nutné tyto specifické případy zohlednit a nestanovovat jednoznačně obligatorní povinnost informování.

Rovněž se nesmí opomíjet aktuální riziko či další možné ohrožení života a zdraví osob v uvedených případech, proto za zvážení stojí také upravit pravidla komunikace příjemců těchto informací s veřejnými sdělovacími prostředky, kdy u vymezených případů by komunikace s médii veškerých zainteresovaných osob byla možná až po konzultaci s velitelem zásahu.

Finanční nároky na tyto služby jsou zcela marginální tj. v desítkách tisíc korun ročně, neboť již v současné době operační střediska Policie ČR, rozesílají informativní SMS v rámci PČR. Za předpokladu dosažení shody s dotčenými zástupci státní správy a místní samosprávy nic nebrání celoplošnému zkušebnímu provozu.

2.2 Aktualizace krizových plánů, typových plánů a typových činností v návaznosti na událost v Uherském Brodu

2.2.1 Současný stav

a) Krizové, typové a havarijní plány

Systém typových, krizových a havarijních plánů nebyl událostmi v Uherském Brodu nijak zpochybněn. Celý systém je totiž stavěn jako příprava reakce na již vzniklou mimořádnou událost nebo krizovou situaci a minimalizaci jejích dopadů. Za tímto účelem se zpracovává analýza rizik.

Lze si jen obtížně představit, že lze nějakým způsobem „plánovat“ útok aktivního střelce, který může nastat kdekoliv. Pro minimalizaci dopadů takového útoku je potřeba co nejdříve střelce eliminovat a následně neprodleně pomoci zraněným. To je dostatečně řešeno v tzv. souboru typové činnosti STČ 14/IZS – AMOK a v STČ 09/IZS – Velký počet obětí a raněných. Tyto STČ jsou jakýmsi standardizovaným postupem při řešení zmíněných mimořádných situací. Spíše je třeba analyzovat dostatečnost preventivních činností, např. opatření u potenciálně ohrožených tzv. měkkých cílů, tj. školy, nemocnice, veřejné budovy, obchodní centra apod. To jsou všechno činnosti, které však v té či oné míře již probíhají, událost v Uherském Brodu tak může být podnětem k posílení těchto opatření. Dalším důvodem, proč nemůže být útok aktivního střelce předmětem krizového plánování je, že ani případný počet desítek obětí, jakkoliv se jedná o velkou tragédii, nesplňuje právní podmínky pro vyhlášení krizového stavu.

b) Katalog typových činností (dále jen „TČ“)

Katalog typových činností složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu (dále jen „katalog“) v současnosti obsahuje čtrnáct typů souborů typových činností pro čtrnáct typů mimořádných událostí (tzv. soubory typových činností, dále jen „STČ“). Z pohledu Policie ČR, jako základní složky IZS, a jejích postupů popsanych v jednotlivých STČ, lze obecně konstatovat, že všechny soubory jsou z věcného hlediska využitelné a postupy jsou v souladu s pravidly stanovenými v právních předpisech i policejních interních aktech řízení. **Z věcných důvodů tedy není zapotřebí novelizovat STČ 14/IZS – AMOK – útok aktivního střelce.**

V rámci struktury Policie ČR zajišťuje problematiku aktivního střelce komplexně Ředitelství služby pořádkové policie, jež se problematikou zabývá ve spolupráci s dalšími útvary a organizačními články Policie ČR již od roku 2010. Činnost Policie ČR v této problematice je směřována k maximální připravenosti řešit typy situací, kdy ozbrojená osoba někoho usmrtila, případně zranila, nebo tímto vyhrožuje a má „přístup“ k dalším potenciálním obětem.

Velkým mezníkem na poli výcviku a připravenosti policistů pro řešení situací AMOK bylo cvičení organizované Krajským ředitelstvím policie hl. m Prahy v roce 2011 na Mezinárodní škole v Praze-Nebuších.

Vzhledem k velkému rozsahu této problematiky dochází na úrovni jednotlivých KŘP k nastavení vzájemné spolupráce mezi Policií ČR a školskými zařízeními. Předmětem uvedené spolupráce je seznámení a nastavení základních pravidel školských zařízení v případě vzniku události tzv. aktivního střelce. Tato aktivita je realizována v rámci preventivní činnosti Policie ČR.

Počátkem roku 2013 se uskutečnila porada náměstka policejního prezidenta pro vnější službu (dále jen „NPP VS“, dnes první náměstek policejního prezidenta). Tématem této porady byla problematika aktivního střelce v souvislosti s připraveností jednotlivých KŘP k eliminaci a efektivnímu řešení předemtné mimořádné události. **Výsledkem z porady byla povinnost realizovat součinnostní cvičení na téma AMOK na všech KŘP do konce roku 2013.**

Cvičení realizovaná v roce 2013 na území všech KŘP neměla jednotně stanovený scénář. Tato cvičení si kladla za cíl prověřit možnosti daného KŘP v problematice eliminace aktivního střelce v souvislosti s potřebnými silami a prostředky, operačním, taktickým a strategickým řízením a v neposlední řadě i spoluprací s ostatními složkami IZS.

Na základě výše uvedených činností byla problematika aktivního střelce přenesena i do priorit činností jednotlivých útvarů a organizačních článků Policie ČR v roce 2014. V tomto roce došlo k začlenění zjištěných poznatků z předchozích let do systému řízení a organizace jednotlivých KŘP s cílem zajištění efektivního řešení předemtných událostí.

Úkol k realizaci tematických cvičení AMOK pro každé KŘP pokračoval i v roce 2014. Každé z realizovaných cvičení mělo jinou vypovídající hodnotu jak pro Policii ČR, tak pro samotné KŘP. Poslední cvičení byla realizována na území KŘP Plzeňského kraje, KŘP Ústeckého kraje, KŘP Libereckého kraje, KŘP Moravskoslezského kraje a KŘP Jihomoravského kraje.

Počet cvičících policistů na jednotlivých cvičeních byl v rámci jednotlivých KŘP odlišný.

2.2.2 Žádoucí stav

Dosažení optimálního stavu připravenosti Policie ČR při řešení mimořádné události AMOK vidíme v naplnění těchto opatření:

- ✓ zahrnout komplexně problematiku AMOK do vzdělávání policistů (základní odborná příprava, služební příprava, kurzy pro pracovníky integrovaných operačních středisek a službu kriminální policie a vyšetřování (SKPV),
- ✓ provést v roce 2015 opakovaně součinnostní cvičení na téma AMOK na jednotlivých KŘP v rámci složek IZS,
- ✓ zrychlit akceschopnost prvosledových hlídek policie (plošně do max. 15 min.) - zlepšit psychickou odolnost a připravenost policistů (především u policistů v prvním sledu),
- ✓ zlepšit výstroj a výzbroj (dlouhé zbraně, zásahové výbušky) a ochranné prostředky (balistická ochrana, štíty, přilby) policistů,
- ✓ zlepšit vybavenost motorových vozidel (trezory na dlouhé zbraně v kufru vozidla apod.),

- ✓ zlepšit v rámci tělesné a taktické přípravy vycvičenost policistů se zaměřením na využívání standardních taktických postupů (pohyb v terénu, uzavřené budově, tzv. soft targets budovy (tzn. budovy s velkou koncentrací osob, např. nádraží, školy, nemocnice atd.) apod.),

2.2.3 Navrhované řešení

V návaznosti na události v Uherském Brodu a také v návaznosti na lepší připravenost Policie ČR je navrhováno:

- a. v rámci Bezpečnostní rady státu (BRS) a jejího Výboru pro civilní nouzové plánování (VCNP) navrhnout ze strany MV dodatečné doplnění Plánů cvičení orgánů krizového řízení a IZS na rok 2015 o součinnostní cvičení zaměřené na STČ 14/IZS - AMOK (všechny KŘP procvičí opět STČ 14/IZS - AMOK do konce r. 2015),
- b. v dalších letech nastavit systém opakovaného proškolení a výcviku příslušníků Policie ČR na situaci AMOK na všech úrovních řízení,
- c. zahájit opětovně školení školitelů typových činností v rámci Policie ČR,
- d. zpracovat a prosadit plán posílení prvosledových hlídek, jejich vybavení a výzbroje (dále viz kapitola 2.3.2. tohoto materiálu).

2.2.4 Závěr

Typová činnost STČ 14/IZS – AMOK – zákrok proti aktivnímu střelci plně vyhovuje potřebám a zkušenostem získaným při praktických cvičení a vzdělávání v rámci služební přípravy, základní odborné přípravy či v kurzech pro příslušníky IOS a SKPV. Z výše uvedeného nevidíme nutnost její novelizace. **Policie se v reakci na události v Uherském Brodě musí ještě více zaměřit na výcvik a vzdělávání, zpracovat a prosadit plán prvosledových hlídek, jejich vybavení a výzbroje (viz kapitola 2.3.2. tohoto materiálu).**

2.3 Operační rádius zásahových jednotek, prvosledové hlídky a jejich dislokace

2.3.1 Problematika zásahových jednotek Policie ČR

2.3.1.1 Současný stav

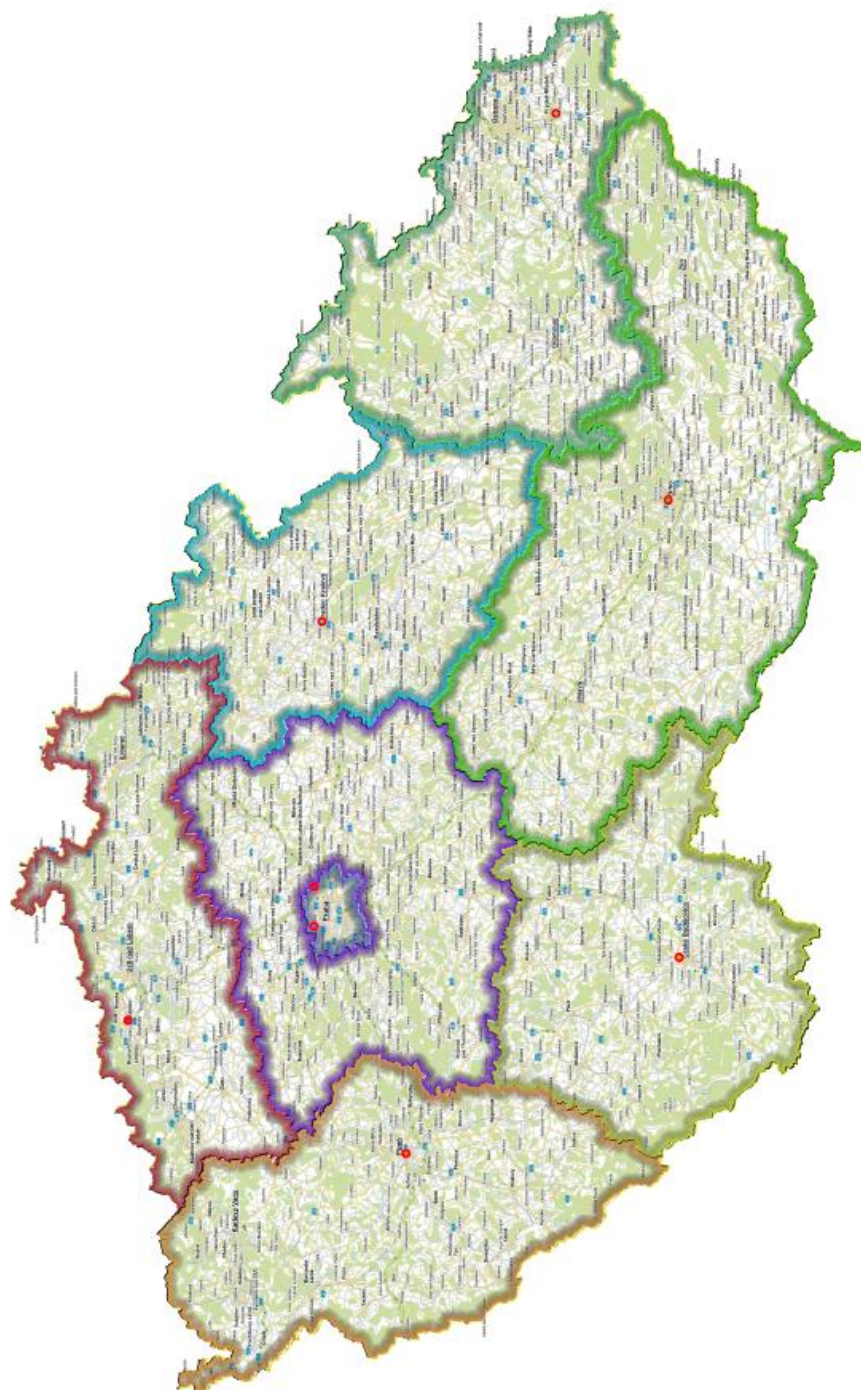
Zásahové jednotky Policie ČR (dále jen „ZJ“) jsou v současné době dislokovány v 8 krajských městech (tzv. „matky“, tj. původních osm krajských ředitelství) + jsou zřízeny 2 jednotky pro ochranu jaderných elektráren (Dukovany a Temelín – nejedná se o plnohodnotné ZJ, nicméně mohou plnit některé úkoly ZJ). ZJ mají působnost v teritoriu KŘP, kde jsou dislokovány a působí také na území sousedních KŘP, kde zásahové jednotky nejsou zřízeny. Systém služeb není na ZJ zcela jednotný – 24 hodinový nebo 12 hodinový cyklus směn s možností doplnění početních stavů za využití systému pohotovostí v místě bydliště (např. na KŘP Královéhradeckého kraje).

Základním taktickým prvkem ZJ je skupina (družstvo), čítající minimálně 4 policisty. Skupina (družstvo) je schopna samostatného zákroku proti nebezpečnému pachateli a je vybavena potřebným vybavením (zbraně, ochranné balistické prostředky, nářadí, vozidlo atd.). S rostoucím počtem policistů ve skupině klesá časová náročnost na provedení případného služebního zákroku (např. nalezení a zadržení pachatele v budově apod.).

Dislokace a personální zajištění zásahových jednotek

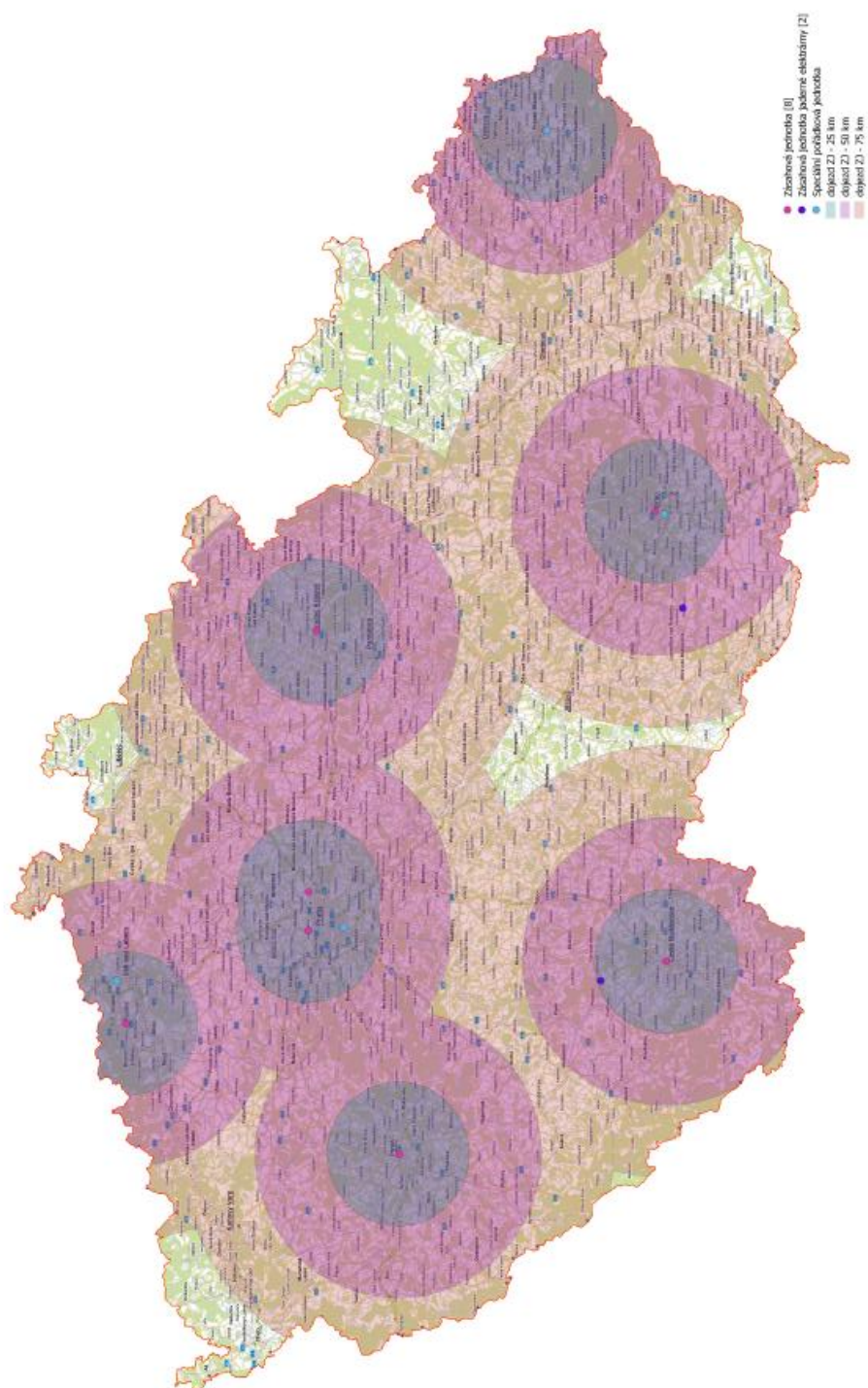
ZJ KŘP	Plánované SSM	Skutečné SSM
KŘP Středočeského kraje	49	47
KŘP Jihočeského kraje	39	39
KŘP Plzeňského kraje	40	39
KŘP Ústeckého kraje	39	39
KŘP Královéhradeckého kraje	37	37
KŘP Jihomoravského kraje	42	42
KŘP Moravskoslezského kraje	39	37
KŘP hlavního města Prahy	64	64
Jednotka pro JE Dukovany	33	32
Jednotka pro JE Temelín	31	31
KŘP Zlínského kraje	0	0
KŘP Olomouckého kraje	0	0
KŘP Karlovarského kraje	0	0
KŘP Libereckého kraje	0	0
KŘP Pardubického kraje	0	0
KŘP kraje Vysočina	0	0
CELKEM	413	407

Rozmístění a působnost zásahových jednotek

Souhrnné rozmístění sil z pohledu dojezdové vzdálenosti a speciální pořádkové jednotky

2.3.1.2 Žádoucí stav

- ✓ nepřetržitá dostupnost zásahových jednotek na území ČR v dojezdových (doletových) časech do 2 hodin,
- ✓ dostatečné personální a materiálně technické zabezpečení zásahových jednotek,
- ✓ efektivní letecká podpora.

2.3.1.3 Navrhované řešení

- ✓ zachovat stávající počet 8 ZJ v rámci PČR + 2 jednotek pro ochranu JE,
- ✓ zavést 24 hodinový cyklus směn na všech ZJ v rámci PČR,
- ✓ k dosažení optimální nepřetržité dosažitelnosti **navýšit počet policistů na všech ZJ na 60 policistů. Tzn. oproti stávajícímu stavu navýšení o cca 135 systemizovaných služebních míst (dále jen „SSM“) pro všechny ZJ. Současně posílit jednotku pro ochranu jaderné elektrárny (dále jen „JOJE“) Dukovany na 50 policistů s tím, že by policisté v případě potřeby mohli být nasazeni v teritoriu KŘP J. Jedná se o navýšení o 17 SSM proti stávajícímu stavu. Celkem se jedná o 152 SSM pro ZJ a JOJE Dukovany,**
- ✓ **zajistit a naplánovat finanční prostředky na vybavení nových policistů (cca 650 tis/policista) a průběžnou obměnu materiálně technického zabezpečení ZJ a JOJE,**
- ✓ **realizovat nákup 2 ks velkokapacitních vrtulníků typu „Super puma“ pro přepravu cca 20 osob i s vybavením – využitelné pro všechny složky IZS, v rámci PČR zejména pro Útvar rychlého nasazení a speciální pořádkové jednotky (stávající letecká technika Policie ČR umožňuje přepravu max. 8 plně vybavených policistů), do budoucna zřídit leteckou pohotovost Policie ČR v Ostravě a Českých Budějovicích (t. č. v Praze a Brně).**

2.3.2 Problematika prvosledových hlídek Policie ČR

2.3.2.1 Současný stav

- ✓ území ČR je rozděleno na 73 územních odborů, 3 městská ředitelství policie (Plzeň, Brno a Ostrava) a čtyři obvodní ředitelství v Praze,
- ✓ na úrovni KŘP plní úlohu prvosledových hlídek pohotovostní a eskortní oddělení (dále jen PEO) a v Praze pohotovostní motorizovaná jednotka (dále jen PMJ), úlohu prvosledové hlídky neplní PEO Karlovy Vary a PEO Liberec, která mají nízký stav SSM, PEO není zřízeno v KŘP Moravskoslezského kraje a KŘP Ústeckého kraje (viz mapa str. 16),
- ✓ na úrovni územních odborů plní úlohu prvosledových hlídek oddělení hlídkové služby (dále jen OHS),
- ✓ na úrovni územních odborů, kde není OHS zřízeno, je na místo zákroku vysílána hlídka obvodního oddělení policie (dále jen OOP), které je nejbližší místu události,

- ✓ stávající vybavení prvosledových hlídek je rozdílné a mezi jednotlivými KŘP se liší, prvosledové hlídky jsou standardně vybaveny základní balistickou ochranou, pouze některé dlouhými zbraněmi.

2.3.2.2 Žádoucí stav

- ✓ **dojezdový čas od oznámení do příjezdu hlídky na místo události „AMOK“ max. 15 minut na celém území ČR,**
- ✓ **vybavení prvosledových hlídek potřebnými balistickými ochrannými prostředky a dlouhými zbraněmi uloženými v bezpečnostní schránce ve služebním dopravním prostředku,**
- ✓ **neblokovaní prvosledových hlídek úkoly, které jim znemožňují okamžitý služební zákrok.**

2.3.2.3 Navrhované řešení

- ✓ **na všech územních odborech PČR, městských a obvodních ředitelstvích PČR zřídit minimálně dvě dvoučlenné prvosledové hlídky, které budou vybaveny potřebnými prostředky pro řešení situace AMOK. Ředitelství služby pořádkové policie na základě analýzy navrhuje navýšit SSM na celkem 65 územních odborech o 20 SSM na zřízení prvosledových hlídek, což představuje 1300 SSM. Navýšení se netýká hlavního města Prahy, kde je zřízeno PMJ (360 policistů), a městských ředitelství policie Plzeň, Brno a Ostrava, a územních odborů Děčín Chomutov, Most, Teplice, Ústí nad Labem, České Budějovice, Liberec a Kladno, kde jsou zřízena dostatečně personálně zajištěná OHS,**
- ✓ **rozložit navýšení SSM do období pěti let a naplánovat a zajistit jejich materiálně technické zabezpečení a výcvik (cca 130 tis./policista),**
- ✓ **nezřizovat nová oddělení a nová SSM rozložit do již zřízených,**
- ✓ **vybavit všechny prvosledové hlídky zejména balistickými vestami, balistickým štítem, dlouhými zbraněmi, přepravním trezorem na dlouhé zbraně a balistickými přilbami, umístění prvosledových hlídek v teritoriu územního odboru by měl na základě analýzy dojezdových časů, rozlohy územního odboru, průjezdnosti komunikací a dalších specifík daného teritoria stanovit vedoucí příslušného územního odboru, respektive ředitel KŘP,**
- ✓ **prvosledová hlídka nemůže být vysílána na zpracování nápadu protiprávní činnosti, ani s tím spojenou administrativní činností, neboť musí bezprostředně reagovat na výjezd k oznámené události „AMOK“,**
- ✓ **pro informaci uvádíme, že Operační odbor PP ČR v souvislosti s činností pracovní skupiny OPTIMA sleduje dojezdové časy na události typu „FHQ“ (události primárního významu – tedy i události typu „AMOK“). Analýza dojezdových časů byla prováděna v uplynulých 5 měsících. Z vyhodnocení vyplývá, že u těchto událostí je již limit dojezdu do 15 minut u naprosté většiny KŘP plněn. Je však nutné upozornit na skutečnost, že při provedeném vyhodnocení byly využívány všechny hlídky pořádkové policie, tedy i hlídky bez vybavení nutného k zákroku typu „AMOK“.**

Dojezdové časy hlídek PČR na události typu FHQ

KŘP	2014/10	2014/11	2014/12	2015/01	2015/02	Průměr
S - Střední Čechy	0:13:59	0:14:53	0:15:00	0:16:47	0:14:03	0:14:56
C - České Budějovice	0:11:44	0:11:30	0:11:25	0:09:27	0:09:28	0:10:43
P - Plzeň	0:10:25	0:10:37	0:09:41	0:09:52	0:09:42	0:10:03
K - Karlovy Vary	0:03:00	0:10:48	0:12:24	0:05:26	0:05:16	0:07:23
U - Ústí nad Labem	0:10:38	0:10:30	0:12:09	0:07:22	0:07:08	0:09:33
L - Liberec	0:07:12	0:12:16	0:10:18	0:12:49	0:11:23	0:10:48
H - Hradec Králové	0:18:29	0:10:09	0:09:50	0:10:04	0:11:12	0:11:57
E - Pardubice	0:11:35	0:21:22	0:14:06	0:09:03	0:12:20	0:13:41
J - Jihlava	0:07:41	0:08:56	0:07:13	0:07:58	0:10:30	0:08:28
M - Olomouc	0:05:59	0:11:34	0:09:51	0:09:21	0:08:50	0:09:07
Z - Zlín	0:14:26	0:17:39	0:17:01	0:16:55	0:14:51	0:16:10
B - Brno	0:07:59	0:08:28	0:09:02	0:09:16	0:10:15	0:09:00
T - Ostrava	0:05:37	0:05:42	0:05:06	0:05:36	0:06:19	0:05:40
A- Praha	0:05:26	0:05:18	0:05:25	0:05:27	0:05:18	0:05:23

2.4 Výcvik a školení policistů

2.4.1 Metodika zákroku proti aktivnímu střelci

Oddělení vzdělávání Policejního prezidia ČR zpracovalo v roce 2012 metodiku AMOK (zákrok proti aktivnímu střelci). Tato metodika vychází ze standardních ve světě používaných postupů a odpovídá i potřebám Policie ČR. Podle této metodiky se Policie ČR cvičí na tyto druhy zákroků.

2.4.2 Výcvik

Pro instruktory služební přípravy je realizován kurz AMOK ve Vyšší policejní škole Brno. Během roku 2013 absolvovali tento kurz všichni instruktoři služební přípravy.

Výcvik v oblasti eliminace aktivního střelce (resp. nebezpečného pachatele) sestává především z nácviku taktického postupu eliminace. Důraz je kladen na zvládnutí základních taktických dovedností se zaměřením na prohlubování a z automatizování získaných návyků.

Rozsah výcviku však neodpovídá současné potřebě. Objem výcvikových hodin je poddimenzován.

2.4.3 Žádoucí stav

V rámci zvýšení akceschopnosti Policie ČR je jednoznačně nutné zintenzivnit výcvik policistů v této problematice, zejména se zaměřením na zlepšení taktické vycvičenosti, fyzické připravenosti, ovládání výzbroje a psychické odolnosti.

K naplnění tohoto cíle bude vhodné navýšit počet instruktorů služební přípravy. Ke zkvalitnění výcviku prvosledových policistů v zákroku proti nebezpečnému pachateli je nutné sjednotit zařazování policistů do výcvikových skupin. V současnosti jsou policisté zařazováni buď do druhé výcvikové skupiny (tzn. že mají výcvik v optimálním rozsahu 16 pracovních dní, resp. 120 hodin, a minimálně 8x ročně absolvují ostré střelby na statické cíle a 8x nácvik základních taktických dovedností), nebo do třetí výcvikové skupiny (tzn., že absolvují výcvik v optimálním rozsahu 8 pracovních dní, resp. 60 hodin, a minimálně 4x ročně absolvují ostré střelby na statické cíle a 4x ročně nácvik základních taktických dovedností).

2.5 Analýza procesu udělování zbrojních průkazů

2.5.1 Současný stav

Procedura udělování zbrojních průkazů je komplexně *upravena zákonem č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zbraních“)* a obecně závaznými vyhláškami, které tento zákon provádějí. Postup při posuzování zdravotní způsobilosti žadatelů o vydání zbrojního průkazu je pak stanoven *vyhláškou č. 493/2002 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti k vydání nebo platnosti zbrojního průkazu a o obsahu lékárničky první pomoci provozovatele střelnice*. Další požadavky na odbornou způsobilost žadatelů, jakož i vzor zbrojního průkazu a příslušné vzory úředních tiskopisů stanovuje vyhláška č. 115/2014 Sb., k provedení některých ustanovení zákona o zbraních.

Zbrojní průkaz a zbraň může v ČR získat pouze osoba, která má stanovený věk (obecně 18 nebo 21 let), je bezúhonná, spolehlivá, složí zkoušku odborné způsobilosti a je zdravotně způsobilá. Zákon o zbraních umožňuje vydat zbrojní průkaz k následujícím účelům:

- *ke sběratelským účelům (skupina A),*
- *ke sportovním účelům (skupina B),*
- *k loveckým účelům (skupina C),*
- *k výkonu zaměstnání nebo povolání (skupina D),*
- *k ochraně života, zdraví nebo majetku (skupina E) a*
- *k provádění pyrotechnického průzkumu (skupina F).*

Zbrojní průkaz se vydává na dobu 10 let. Do 1. července 2014 byly zbrojní průkazy vydávány s dobou platnosti 5 let. Na základě připomínky policie v rámci přípravy novely zákona o zbraních (později přijatá jako zákon č. 170/2013 Sb.) byla doba platnosti zbrojního průkazu prodloužena na 10 let.

Zbrojní průkaz je nezbytnou podmínkou, aby mohla fyzická osoba nakládat se zbraněmi kategorie A, B nebo C. Zákon o zbraních rozděluje zbraně do 4 kategorií:

- *zbraně zakázané (kategorie A),*
- *zbraně podléhající povolení (kategorie B),*
- *zbraně podléhající ohlášení (kategorie C) a*
- *ostatní zbraně (kategorie D).*

Zbraně kategorie A – lze nabývat do vlastnictví a držet jen výjimečně na základě výjimky udělené Policií ČR. Jedná se zejména o zbraně vojenské, samočinné („automatické“), vyrobené z nekovových materiálů, munici apod. Takové zbraně mohou držet pouze držitelé zbrojního průkazu skupiny A ke sběratelským účelům. Policie při povolování

nabývání těchto zbraní fyzickými osobami postupuje restriktivně (tyto zbraně představují pouze 0,14% z celkového počtu zbraní držených držiteli zbrojních průkazů).

U zbraní kategorie B - podléhajících povolení (většina zbraní včetně krátkých zbraní, tj. pistolí a revolverů) je dle § 12 zákona o zbraních jejich nabytí zbraně do vlastnictví, držení a nošení možné jen na základě povolení vydaného policií. Takové povolení se vydává na základě žádosti ve správním řízení pro účely nabytí vlastnictví, držení a nošení každé jednotlivé zbraně držiteli zbrojního průkazu.

U zbraní kategorie C - podléhajících ohlášení (nejčastěji dlouhé zbraně, např. brokovnice, kulovnice apod.) je nabytí do vlastnictví, držení a nošení možné i bez vydání jednotlivého povolení jako v případě zbraní kategorie B. Nabytí a převod vlastnictví zbraně kategorie C musí jak nabývací tak prodávající dle § 14 zákona o zbraních ohlásit příslušnému útvaru policie, jímž je *odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál* příslušného krajského ředitelství Policie ČR (dále též jen „příslušný útvar Policie ČR“, nebo jen „Policie ČR“), a to do 10 pracovních dnů.

Zbraněmi kategorie D jsou méně účinné zbraně, zejména zbraně historické, většina zbraní plynových („vzduchovky“), expanzní zbraně schváleného výrobního provedení, mechanické zbraně (luky, kuše), stanoveným postupem znehodnocené zbraně apod.

Všechny zbraně kategorie A, B a C podléhají povinnosti registrace, kterou provádí Policie ČR a dokladem o níž je průkaz zbraně. O případných nejasnostech v zařazení zbraně do kategorie rozhoduje Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva.

2.5.2 Vydávání zbrojních průkazů

Zbrojní průkaz vydává dle § 17 zákona o zbraních *krajské ředitelství Policie ČR* příslušné podle místa pobytu fyzické osoby na základě písemné žádosti, jejíž součástí musí být posudek o zdravotní způsobilosti a doklad o odborné způsobilosti.

Dle § 18 zákona o zbraních vydá Policie ČR zbrojní průkaz žadateli, který dosáhl požadovaného věku a který splní podmínky bezúhonnosti, spolehlivosti, zdravotní a odborné způsobilosti a případně doloží další doklady stanovené zákonem. Zbrojní průkaz může následně získat jak občan České republiky, tak i cizinec, pokud má na území České republiky pobyt. V případě cizinců, kteří nejsou občany (popř. tzv. dlouhodobými rezidenty) členského státu EU nebo NATO lze navíc zbrojní průkaz nevydat i v případě, pokud uvedené podmínky splní, pokud pro to existují jiné právně relevantní důvody.

2.5.2.1 Bezúhonnost

Cílem zjišťování bezúhonnosti žadatele o vydání zbrojního průkazu (dále též jen „žadatel“) dle § 22 zákona o zbraních je vyloučení osob, které se dopustily trestného činu z držení zbrojního průkazu. Zákon o zbraních diferencuje přístup k žadatelům dle povahy a právní kvalifikace jimi spáchaného trestného činu. S výjimkou nedbalostních trestných činů spáchaných porušením povinností v souvislosti s držením, nošením nebo používáním zbraně přitom vylučuje bezúhonnost jen u pachatelů úmyslných trestných činů

U pachatelů nejzávažnějších trestných činů uvedených v § 22 odst. 1 písm. a) zákona o zbraních (*vlastizrady, rozvracení republiky, teroru, teroristického útoku, sabotáže, vyzvědačství, válečné zrady, účasti na organizované zločinecké skupině, obecného ohrožení, získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla, zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny, vraždy nebo genocidia*), za které byl uložen výjimečný trest nebo trest odnětí svobody na více než 12 let nebo mladistvému trestní opatření odnětí svobody nepodmíněně na 5 až 10 let, je vydání zbrojního průkazu *provždy vyloučeno*.

U žadatelů, kteří se dopustili úmyslného trestného činu proti životu a zdraví, proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství, proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti nebo jiným úmyslným trestným činem spáchaným se zbraní, za který byl uložen trest odnětí svobody převyšující 5 let, může být zbrojní průkaz vydán až *po uplynutí 20 let* od ukončení výkonu trestu odnětí svobody. Do skupiny těchto trestných činů patří například trestný čin *vraždy, loupeže, vydírání* nebo *znásilnění*, ale i jiné trestné činy, byly-li spáchané se zbraní.

U pachatelů výše uvedených trestných činů a ostatních trestných činů, kterým byl uložen trest odnětí svobody převyšující 2 roky, avšak nižší než 5 let, trvá doba, po kterou nejsou považováni za bezúhonné, *10 let* od ukončení výkonu trestu odnětí svobody nebo od právní moci rozsudku.

Byl-li těmto pachatelům uložen trest odnětí nepřevyšující 2 roky nebo jiný trest než odnětí svobody, trvá tato doba *5 let* od ukončení výkonu trestu odnětí svobody nebo od právní moci rozsudku.

Bylo-li v trestním řízení rozhodnuto o upuštění od potrestání, podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, upuštěno od uložení trestního opatření mladistvému anebo podmíněně upuštěno od uložení trestního opatření mladistvému nebo byla sice vyslovena vina, ale nebyl uložen trest v trestním řízení, v němž došlo k pokračování trestního stíhání na žádost obviněného anebo obžalovaného, nebo nebylo uloženo trestní opatření poté, co bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého podle zvláštního právního předpisu, trvá doba, po kterou není žadatel bezúhonný, *3 roky*.

Bezúhonnou není dle § 22 odst. 1 písm. d) zákona o zbraních ani osoba, která se dopustila nedbalostního trestného činu spočívajícího v porušení povinnosti v souvislosti

s držením, nošením nebo používáním zbraně nebo střeliva a od právní moci rozsudku ještě neuplynuly 3 roky.

Bezúhonnost žadatele se posuzuje dle opisu z evidence Rejstříku trestů, přičemž se *nepřihlíží* k zahlazení odsouzení nebo ke skutečnostem, že se na odsouzeného hledí jako by nebyl odsouzen, včetně případů udělení milosti nebo účasti na amnestii. Skutečnost, že se při posuzování bezúhonnosti žadatele hledí i na odsouzení, které se nevykazují ve výpisu z evidence Rejstříku trestů je odůvodněna zvýšenými nároky na držitele zbrojního průkazu ve srovnání s jinými osobami, které vykonávají např. některá regulovaná povolání nebo jsou držiteli jiných oprávnění, a které prokazují bezúhonnost výpisem.

Za bezúhonnou se nepovažuje ani osoba, která byla za tyto trestné činy odsouzena v cizině.

Nesplnění požadavku bezúhonnosti nelze žádným způsobem prominout a žadateli, který není bezúhonný, zbrojní průkaz nesmí být vydán. Pokud některá skutečnost způsobuje, že držitel zbrojního průkazu není již nadále považován za bezúhonného (tj. již po vydání zbrojního průkazu), je tato skutečnost důvodem pro odnětí zbrojního průkazu. Policie má rovněž podle § 57 zákona o zbraních možnost zbraně, které taková osoba drží, již v průběhu řízení o odnětí zbrojního průkazu zajistit.

Vzhledem k existenci evidence Rejstříku trestů a přímého přístupu Policie ČR do ní lze považovat možnosti zjišťování bezúhonnosti žadatelů o vydání zbrojního průkazu za dostatečné. Komplikaci lze spatřovat v situacích, kdy byl žadatel odsouzen v cizím státě, a zvláště ve státě, který není členem Evropské Unie. V takových případech je nutno spoléhat na spolupráci cizího státu. V této souvislosti však nejsou evidovány žádné potíže. V případě, že je žadatelem cizinec, musí v správním řízení předložit i výpis z Rejstříku trestů státu, jehož je občanem.

Stávající úprava je dle našeho názoru dostatečná a opodstatněná.

2.5.2.2 Spolehlivost

Účelem posuzování spolehlivosti žadatele o vydání zbrojního průkazu dle § 23 zákona o zbraních je vyloučení osob, které se v minulosti dopustily protiprávního jednání, byť méně závažným způsobem než je tomu u trestných činů, z řad držitelů zbrojního průkazu. Spolehlivým ve smyslu zákona o zbraních není žadatel, který prokazatelně nadměrně požívá alkoholické nápoje nebo požívá návykové látky. Tyto osoby nemohou získat zbrojní průkaz po dobu, po kterou mohou jako držitelé zbrojního průkazu a zbraně představovat nebezpečí pro sebe a své okolí.

Dále není spolehlivým ten, kdo se v posledních třech letech dopustil *víc než jednoho* přestupku na úseku *zbraní a střeliva*, na úseku *používání výbušnin*, na úseku *ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi nebo obdobného přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích*, na úseku *obrany České republiky*, proti

veřejnému pořádku, proti občanskému soužití, proti majetku, nebo na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství tím, že úmyslně neoprávněně zasáhl do výkonu práva myslivosti nebo do výkonu rybářského práva anebo úmyslně lovil zvěř nebo chytal ryby v době hájení. Pro pozbytí spolehlivosti postačuje, aby se žadatel dopustil *alespoň dvou přestupků*, přičemž tyto přestupky *nemusí být spáchány na stejném úseku*.

U prokazování spolehlivosti je závažným nedostatkem neexistence *Centrálního registru přestupků* (dále jen „registr přestupků“). Informace o spáchaných přestupcích, tak vedou jen jednotlivé obce (případně další orgány – např. orgány státní báňské správy) pro vlastní potřebu, přičemž tyto evidence nejsou mezi obcemi sdíleny. Pokud sama policie nemá konkrétní poznatky o přestupcích spáchaných žadatelem (např. pokud sama takový přestupek neprojednala v blokovém řízení), musí příslušný útvar policie při prověřování spolehlivosti žádat o spolupráci jednotlivé obce, u nichž existuje předpoklad, že mohly projednávat přestupky dotyčného žadatele, zejména z důvodu, že v jejich katastru bydlel, pracoval, nebo se v nich zdržoval. Vzhledem k počtu obcí a celkové mobilitě obyvatelstva však lze předpokládat, že Policie nedokáže zjistit spolehlivé a úplné informace o přestupkové historii žadatele.

Při zjišťování spolehlivosti žadatele je tak neexistence registru přestupků závažným nedostatkem. Řešení této situace nabízí novela zákona o přestupcích č. 200/1990 Sb., která je v současné době projednávána Poslaneckou sněmovnou pod číslem tisku 368/0. Novela se v současné době nachází ve druhém čtení, a v případě jejího schválení lze očekávat vznik registru přestupků počátkem roku 2017.

Nesplnění požadavku spolehlivosti nelze žádným způsobem prominout, a žadateli, který jej nesplňuje, nemůže být zbrojní průkaz vydán. Velkým nedostatkem však je skutečnost, že vzhledem k neexistenci registru přestupků, se nemusí posuzující policejní útvar o řadě přestupků žadatele dozvědět.

2.5.2.3 Odborná způsobilost

Zjištění odborné způsobilosti žadatele má za účel zajistit, aby byl zbrojní průkaz vydán jen osobě, která prokazuje dostatečné znalosti právních předpisů upravujících nakládání se zbraněmi, především pak práv a povinností držitelů zbrojních průkazů, a také znalosti a praktické zvládnutí pravidel bezpečného zacházení se zbraněmi a jejich používání.

Odborná způsobilost žadatele se posuzuje při podání první žádosti o vydání zbrojního průkazu příslušné skupiny. Při vydávání nového zbrojního průkazu (tzv. prodloužení) se už odborná způsobilost neprokazuje.

Odborná způsobilost žadatele se prokazuje zkouškou odborné způsobilosti vykonanou před zkušebním komisařem (zkušebním komisařem může být jmenována osoba, která je držitelem zbrojního průkazu a vykoná zkoušku odborné způsobilosti před komisí jmenovanou ministrem vnitra). Zkouška se skládá ze dvou částí – teoretické a praktické.

Součástí zkoušky je prokázání znalosti právních předpisů z oblasti zbraní a střeliva, teoretických znalostí z nauky o zbraních a střelivu a zdravotnického minima, a to ve formě písemného testu. Součástí zkoušky je i zjištění znalosti bezpečné manipulace se zbraněmi a střelivem a střelba na pevný cíl, tato část zkoušky se vykonává na střelnici, standardně za současného dohledu policie.

Zkoušku organizačně zajišťuje Policie ČR, která určí i zkušebního komisaře. Žadatel, který úspěšně složí zkoušku, obdrží doklad o odborné způsobilosti, který je přílohou žádosti o vydání odborné způsobilosti.

Zkouška odborné způsobilosti se tak skládá ještě před podáním žádosti o vydání zbrojního průkazu. Složení této zkoušky nelze žádným způsobem prominout a žadateli, který tuto podmínku nesplní, nebude zbrojní průkaz vydán.

2.5.2.4 Zdravotní způsobilost

Nedílnou součástí posuzování žádosti o vydání zbrojního průkazu je dle § 20 zákona o zbraních posouzení zdravotní způsobilosti jejího žadatele

Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti je nedílnou součástí žádosti o vydání zbrojního průkazu, bez jehož předložení bude žádost o vydání zbrojního průkazu zamítnuta.

Posudek je výsledkem lékařské prohlídky provedené posuzujícím lékařem. V případě vyžádání posuzujícího lékaře lze provést i klinicko-psychologické vyšetření a další odborná vyšetření, například vyšetření specialistou v oboru psychiatrie, neurologie apod. Lékařem, který provádí prohlídku pro účely vydání zbrojního průkazu, je praktický lékař, u něhož je žadatel o vydání zbrojního průkazu v lékařské péči – v případě žádosti o vydání zbrojního průkazu k výkonu zaměstnání nebo povolání (skupina D) to je lékař poskytovatele poskytujícího zaměstnanci pracovně-lékařské služby (závodní lékař).

Cílem takové prohlídky je zjistit a vyloučit u žadatele nemoci a jiné stavy či poruchy, které nejsou slučitelné s držením zbrojního průkazu nebo samotné zbraně. Seznam těchto nemocí, stavů a poruch je stanoven přílohou č. 1 vyhlášky č. 493/2002 Sb. Jedná se o nemoci jak psychické (např. schizofrenie, bludy), tak i fyzické (např. snížení zrakové ostrosti, epilepsie, nedoslýchavost), ale i snížená úroveň intelektu a mentální retardace.

Každý žadatel o vydání zbrojního průkazu musí absolvovat zdravotní prohlídku při podání žádosti o vydání zbrojního průkazu.

Zdravotní prohlídku je nutné absolvovat i při podání žádosti o vydání nového zbrojního průkazu – tudíž každých cca 10 let.

Držitelé zbrojního průkazu k výkonu zaměstnání nebo povolání a k provádění pyrotechnického průzkumu musí absolvovat zdravotní prohlídku i po uplynutí 5 let od vydání zbrojního průkazu (tzn. v polovině délky platnosti zbrojního průkazu).

Nadto může držitele zbrojního průkazu k předložení lékařského posudku vyzvat i Policie ČR v době trvání jeho platnosti, má-li podezření, že u držitele zbrojního průkazu došlo

k takové změně zdravotního stavu, která by mohla mít za následek ztrátu jeho zdravotní způsobilosti. Toto oprávnění Policie ČR bylo zavedeno novelou č. 170/2014 Sb. s účinností od 1. 7. 2014 jako reakce na prodloužení doby platnosti zbrojního průkazu.

Mimo to každý lékař, který zjistí u držitele zbrojního průkazu změnu zdravotního stavu, která vylučuje nebo omezuje držení nebo nošení zbraně, jej poučí o této skutečnosti a oznámí ji bez zbytečného odkladu posuzujícímu lékaři. Nedostatkem tohoto ustanovení je skutečnost, že lékaři nemají přístup do CRZ a nemohou tak zjistit, jestli je konkrétní osoba držitelem zbrojního průkazu.

Česká právní úprava nakládání se zbraněmi je nastavena tak, aby bránila v získání zbrojního průkazu osobám trpícím duševními poruchami nebo dalšími nemocemi či stavy ovlivňujícími jejich vnímání a jednání. Již v současné době je zde rozsáhlý prostor k posuzování psychického zdraví držitelů zbrojního průkazu (nebo žadatelů jeho vydání).

Vliv a efektivnost plošného psychologického posuzování v souvislosti s nakládáním se zbraněmi není v odborné literatuře, ani v rámci zahraničních zkušeností, jednoznačně prokázán. Např. na Slovensku byly psychotesty zavedeny po útocích v Bratislavě v roce 2010, ale nezabránilo to, aby o dva roky později opět nevraždil aktivní střelec (městský strážník, který zastřelil 3 lidi). Lze ale uvést i další příklady, např. tzv. lesní vrah Kalivoda, který v 2005 zavraždil 3 lidi, úspěšně absolvoval psychotesty, nebo např. v roce v USA na vojenské základně Ford Hood vraždil se střelnou zbraní dokonce přímo vojenský psychiatr, který zde sloužil (zabil 13 lidí a 30 zranil).

Spíše je třeba se zaměřit na včasné odhalení změny zdravotního stavu držitele zbrojního průkazu a jeho odeslání ke specialistovi či na cílené psychotesty konkrétních žadatelů nebo držitelů zbrojních průkazů, jejichž stav či situace to bude vyžadovat, a na důkladné zdravotní prověření žadatelů o zbrojní průkaz. V tomto směru je pak nezbytná součinnost s Policií ČR jak ze strany lékařů, tak ale i dalších orgánů veřejné moci, především pak obcí, které mnohdy disponují významnými informacemi a místní znalostí.

2.5.2.4 Odnímání zbrojního průkazu

Příslušný policejní útvar zbrojní průkaz odejme, jestliže držitel pozbyde:

- a) *plné svéprávnosti,*
- b) *zdravotní způsobilosti,*
- c) *bezúhonnosti,*
- d) *spolehlivosti.*

Informace vedoucí k vydání rozhodnutí o odnětí zbrojního průkazu získává Policie ČR jak vlastní činností, tak přijímáním podnětů a oznámení od orgánů veřejné moci a občanů.

Nejspolehlivějším zdrojem předmětných informací je konkrétní informační systém, který tyto informace centrálně shromažďuje. Dosud je takový postup možný jen v případě zjišťování bezúhonnosti držitele zbrojního průkazu, kdy má Policie možnost ověřit si tuto skutečnost prostřednictvím evidence Rejstříku trestů. Taková možnost však není dána u zjišťování spolehlivosti, kdy dosud neexistuje registr přestupků.

Zjišťování zdravotní způsobilosti spočívá zejména v poskytování informací lékaři, kteří u držitelů zbrojních průkazů zjistí nemoc, vadu nebo stav, která může mít za následek ztrátu jejich zdravotní způsobilosti. Takový postup však může být v mnoha případech problematický z důvodu, že lékaři nemají přístup do CRZ. Lékaři tak nejsou s výjimkou lékařů praktických (ti mají tuto informaci standardně k dispozici s ohledem na svou posudkovou činnost) schopni spolehlivě zjistit, zda osoba, u níž zjistili výše uvedenou skutečnost, je držitelem zbrojního průkazu. Ač je tedy i např. specializovaným lékařům zákonem o zbraních stanovena povinnost oznámit skutečnost týkající se jejich pacienta a významnou z hlediska zdravotní způsobilosti podle zákona o zbraních posuzujícímu lékaři, není těmto lékařům reálně umožněno zjistit, zda je konkrétní osoba držitelem zbrojního průkazu.

Konkrétní podmínky spolehlivosti a zdravotní způsobilosti lze tak již v současné době považovat za dostatečné. Problematickým může být v určitých případech jejich praktické vymáhání a kontrola. Při zjišťování spolehlivosti a zdravotní způsobilosti je Policie ČR odkázána na poskytování informací jinými orgány, resp. osobami.

V souvislosti s připravovaným registrem přestupků, s nímž počítá výše uvedená novela zákona o přestupcích, lze očekávat, že uplatňování stávající právní úpravy spolehlivosti žadatelů o vydání zbrojního průkazu a držitelů zbrojního průkazu bude ve významné míře zefektivněno.

2.5.2.5 Povinnosti držitele zbrojního průkazu

Držitel zbrojního průkazu je vázán celou řadou povinností. Tyto povinnosti směřují k zajištění maximálně bezpečného nakládání se zbraněmi a střelivem (jak z hlediska jejich držitele, tak ale především třetích osob a veřejného pořádku), zajištění důsledného přehledu o převodech zbraní a střeliva a kontrole zákonných podmínek nakládání se zbraněmi a střelivem. Konkrétně zákon o zbraních držiteli zbrojního průkazu ukládá kupř.:

- a) *zacházet se zbraní řádně a dbát při tom zvýšené opatrnosti,*
- b) *zbrojní průkaz a zbraň zabezpečit proti odcizení, zneužití nebo ztrátě a zbraň řádně skladovat a přechovávat.* Technické požadavky pro zabezpečování uschovaných, uložených nebo uskladněných střelných zbraní nebo střeliva stanovuje nařízení vlády č. 338/2002 Sb. Kontrolu plnění těchto povinností provádí Policie ČR (avšak pouze v případě držitelů zbraní kategorie A přitom zákon o zbraních prolamuje domovní svobodu a umožňuje Policii ČR provádět kontrolu též v obydlí držitele těchto zbraní),

- c) *zbraň řádně skladovat a přechovávat.* Zbraně musí být zabezpečeny proti přístupu kterékoliv neoprávněné osoby, včetně rodinných příslušníků nebo jiných osob žijících ve společné domácnosti. V citovaném nařízení vlády je přesně popsáno, jaké technické parametry musí mít skříně či trezory, ve kterých může přechovávat zbraně. Pokud držitelé zbraní dodržují zákonné požadavky, nemůže se k jejich zbraním dostat žádná další osoba. Proto není nutné prověřovat též okolí držitele zbraní.
- d) *odevzdat příslušnému útvaru Policie ČR zbrojní průkaz spolu se zbraněmi a střelivem do nich, došlo-li k zániku platnosti zbrojního průkazu.* V současné době zákon o zbraních umožňuje Policii ČR zbraň, kterou její držitel v takovém případě neodevzdá, zadržet, ale toto oprávnění je v několika ohledech limitováno. Připravovaná novela zákona o zbraních by proto měla zejména umožnit Policii ČR vstoupit do obydlí držitele zbrojního průkazu a zbraně na místě odebrat. Obdobný postup se navrhuje i u osoby, u níž je dáno podezření, že pozbyla zdravotní způsobilosti.

Mezi další povinnosti držitele zbrojního průkazu patří zejména povinnost *nahlásit Policii ČR ztrátu nebo odcizení zbraně, podrobit se při jakékoliv manipulaci se zbraní orientační zkoušce na přítomnost alkoholu, neprodleně hlásit použití zbraně z důvodu krajní nouze nebo nutné obrany.*

Střílet ze zbraně je držitel zbrojního průkazu obecně oprávněn jen na střelnici nebo v případě držitelů zbrojního průkazu skupiny C – k loveckým účelům v honitbě. Za obecných podmínek stanovených trestním zákoníkem je držitel zbrojního průkazu oprávněn zbraň použít také v rámci nutné obrany nebo krajní nouze.

2.5.3 Žádoucí stav

2.5.3.1 Identifikace nedostatků právní úpravy

Stávající právní úprava zacházení se střelnými zbraněmi a střelivu vykazuje jisté nedostatky, které brání příslušným orgánům v plném rozsahu efektivně plnit jejich působnost stanovenou zákonem o zbraních.

Analýzou právní úpravy na úseku zbraní a střeliva byly identifikovány následující nedostatky. Nutno dodat, že se jedná zejména o nedostatky technického charakteru v oblasti výkonu kontrolních oprávnění na úseku zbraní a střeliva.

2.5.3.2 Nedostatek informovanosti lékařů o tom, zda je pacient držitelem zbrojního průkazu

Klíčovou součástí systému vydávání a odnímání zbrojních průkazů je posuzování zdravotní způsobilosti žadatelů o jejich vydání a jeho držitelů. Zákon o zbraních vychází z premisy, že držitelem zbrojního průkazu může být jen osoba k tomu zdravotně způsobilá, která netrpí nemocí vylučující zdravotní způsobilost.

Osobě, u níž posuzující lékař zjistí takovou nemoc, nemůže být vydán zbrojní průkaz, resp. jí takový průkaz musí být odňat. Systém posuzování zdravotní způsobilosti a odnímání zbrojních průkazů však naráží na některé nedostatky právní úpravy.

Dle platných právních předpisů je každý lékař, který u držitele zbrojního průkazu zjistí nebo nabyde důvodné podezření, že držitel zbrojního průkazu pozbyl zdravotní způsobilosti, je povinný jej o tom poučit a oznámit tuto skutečnost bez zbytečného odkladu posuzujícímu lékaři.

Faktické plnění této povinnosti je však omezeno skutečností, že lékaři nemusí disponovat informacemi o tom, zda je konkrétní pacient držitelem zbrojního průkazu. S ohledem na tuto skutečnost, nemohou v řadě případů informovat posuzujícího lékaře o tom, že držitel zbrojního průkazu zřejmě pozbyl zdravotní způsobilosti.

2.5.3.3 Nedostatečná spolupráce Policie ČR s obcemi v rámci posuzování podmínek pro vydání zbrojního průkazu

V současné době zákon o zbraních stanovuje Policii ČR pouze povinnost dotázat se obecního úřadu v rámci posuzování spolehlivosti žadatele o vydání zbrojního průkazu. Obecní úřad se přitom vyjadřuje pouze k tzv. přestupkové spolehlivosti, nevyjadřuje se však k žadateli např. z hlediska informací, které by mohly vést k pochybnostem o jeho zdravotní způsobilosti, nebo které by mohly být podkladem pro posouzení spolehlivosti žadatele z hlediska nadměrného požívání alkoholu nebo návykových látek.

2.5.3.4 Neexistence registru přestupků

Při prověřování spolehlivosti žadatelů a držitelů zbrojních průkazů, které z větší části pozůstává ze zjišťování, zda se osoba v zákonem stanovené době před podáním žádosti o vydání zbrojního průkazu nedopustila některého ze stanovených přestupků, naráží Policie ČR na skutečnost, že dosud neexistuje registr přestupků, který by umožňoval na jednom místě shromažďovat údaje o spáchaných přestupcích, jejich pachatelích a uložených sankcích a ochranných opatřeních.

Stávající právní úprava spočívá v tom, že dle ustanovení § 23 odst. 3 zákona o zbraních jsou obce povinny poskytnout příslušnému policejnímu útvaru informace umožňující posoudit spolehlivost žadatele o vydání zbrojního průkazu.

Policie ČR tak musí tyto informace zjišťovat u jednotlivých obcí, u nichž je dán předpoklad, že mohly projednávat přestupky žadatele nebo držitele zbrojního průkazu. Hrozí tak, že Policie ČR se nemusí dozvědět o všech přestupcích žadatele o vydání zbrojního průkazu.

2.5.3.5 Nemožnost odnětí zbraně v obydlí

Policie ČR má v současné době jen omezené oprávnění realizovat zajištění zbraní (anebo odnětí zbraní v případě pozbytí zbrojního průkazu). Policie ČR především nemůže za účelem zajištění zbrojního průkazu a zejména zbraní vstoupit do obydlí jejich držitele.

2.5.3.6 Nemožnost předběžného zajištění zbrojního průkazu a zbraně při podezření na změnu zdravotního stavu

V případě, kdy Policie ČR nabyde u držitele zbrojního průkazu podezření, že tato osoba pozbyla zdravotní způsobilosti, oznamuje tuto skutečnost jejímu posuzujícímu lékaři. Posuzující lékař pak takové osobě vydá nový lékařský posudek, jehož stejnopis zašle příslušnému útvaru Policie ČR.

Příslušný policejní orgán následně zahájí správní řízení o odnětí zbrojního průkazu. Po nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí zbrojního průkazu vzniká jeho držiteli povinnost odevzdat jej spolu se zbraněmi, jež drží do 10 dnů příslušnému útvaru Policie ČR.

V mezidobí do nabytí právní moci výše uvedeného rozhodnutí však takový držitel zbrojního průkazu disponuje všemi oprávněními dle zákona o zbraních. Může tak zbraň převést na jinou osobou, držet ji, nosit nebo z ní i střílet. Taková právní úprava umožňuje po omezenou dobu nakládat se zbraní i osobě, u níž je dáno podezření, že k tomu není zdravotně způsobilá. Takový stav zvyšuje ohrožení společnosti a lze jej hodnotit jako nevyhovující.

2.5.4 Navrhovaná řešení

2.5.4.1 Informovanost lékařů

Připravovaná novela zákona o zbraních by měla zvážit možnost umožnění přístupu lékařů do CRZ za účelem zjištění, zda pacient, je či není držitelem zbrojního průkazu. Nicméně je třeba mít na zřeteli i fakt, že příliš restriktivně uložená povinnost širokému okruhu lékařů by ve svém důsledku mohla odrazovat od léčení nemocné držitele zbrojních průkazů. Z tohoto důvodu je třeba pečlivě zvážit, jaký okruh lékařů, v jakých případech a zda vůbec by měl mít oprávnění prověřovat své pacienty v CRZ.

Přístup oprávněných uživatelů do CRZ probíhá prostřednictvím internetu. Nebylo by tudíž nutné budovat novou datovou infrastrukturu.

V případě, že držitel zbrojního průkazu nemá posuzujícího lékaře, u něhož by byl registrován k léčebné péči, by měl příslušný policejní útvar určit poskytovatele zdravotních služeb, který posudkovou péči poskytne. Účelem tohoto ustanovení je zajistit, aby zdravotně nezpůsobilí držitelé zbrojních průkazů „neunikali“ systému zdravotního dohledu tím, že budou vyhledávat služby lékařů, kteří nejsou jejich posuzujícími lékaři a nedisponují tak informacemi o tom, že jejich pacienti jsou držiteli zbrojního průkazu. Současně by se měla stanovit příslušnému policejnímu útvaru, který rozhodl o provedení mimořádné zdravotní prohlídky držitele zbrojního průkazu, povinnost sdělit posuzujícímu lékaři důvody takového rozhodnutí.

2.5.4.2 Přístup obcí a jejich orgánů do CRZ

Je nezbytné zapojit obce (všech úrovní) výrazněji do procesu posuzování podmínek pro vydání zbrojního průkazu uvedených již v současné době v zákoně o zbraních. Obce mohou v tomto směru Policii ČR poskytnout významné informace, na jejichž základě pak může příslušný útvar policie adekvátnějším způsobem tyto podmínky posoudit.

S ohledem na charakter úkolů stanovených zákonem o obecní policii, resp. zákonem o obcích obecní policii coby orgánu obce zřizovanému v samostatné působnosti (a tedy v současné době s ohledem § 27a v zásadě vyloučeného z postupů podle zákona o zbraních), je třeba zvážit též zřízení přístupu do CRZ pro obecní policie. Obecní policie se v řadě případů zákroků dostávají do situace, kdy informace o tom, zda je daná osoba držitelem zbrojního průkazu, resp. držitelem zbraně, může být pro posouzení vhodného postupu nezbytná.

Uvedené změny by měly být provedeny zmiňovanou novelou zákona o zbraních, u níž se počítá s nabytím účinnosti v druhé polovině roku 2016.

2.5.4.3 Vznik registru přestupků

V rámci novelizace zákona o přestupcích se navrhuje zavedení registru přestupků, který bude veden Rejstříkem trestů. Návrh novely počítá s tím, že Policie ČR bude při posuzování žádosti o vydání zbrojního průkazu žádat o vydání opisu z registru přestupků. Bude tak zajištěna vzájemná spolupráce a provázanost obcí s Policií ČR a tímto způsobem bude zajištěno, že Policie ČR bude spolehlivým způsobem informována o přestupcích spáchaných žadatelem o vydání zbrojního průkazu. Novela zákona o přestupcích č. 200/1990 Sb., je v současné době projednávána Poslaneckou sněmovnou pod číslem tisku 368/0. Novela se v současné době nachází ve druhém čtení, a v případě jejího schválení lze očekávat vznik registru přestupků počátkem roku 2017.

2.5.4.4 Odnětí zbraní a zbrojního průkazu v obydlí

Navrhovaná novela by měla umožnit Policii ČR vstoupit do obydlí takového žadatele, jehož zbrojní průkaz pozbyl platnosti, o vydání zbrojního průkazu za účelem zajištění těchto zbraní a střeliva.

Účelem institutu odnětí je zejména zajistit ochranu života, zdraví a majetku občanů a zabránit neoprávněnému nakládání se zbraní, resp. jejímu zneužití. Jedná se o prostředek ochranné a preventivní, nikoliv sankční povahy.

2.5.4.5 Předběžné zajištění zbraně a zbrojního průkazu

Novela zákona o zbraních by měla zavést možnost předběžného zajištění zbraní a zbrojního průkazu držitele, u něhož jsou dány pochybnosti o jeho zdravotní způsobilosti, a to až do doby jejich rozptýlení nebo jejich potvrzení a odnětí zbrojního průkazu. Jedná se o institut, jenž má vyloučit držení a jiné nakládání se zbraněmi osobami, u nichž je dáno důvodné podezření, že pozbyly zdravotní způsobilost.

V rámci novely zákona o zbraních se navrhuje, aby měl lékař, který nabyde u pacienta podezření na ztrátu zdravotní způsobilosti, povinnost oznámit tuto skutečnost posuzujícímu lékaři i příslušnému útvaru Policie ČR. Po přijetí takového oznámení by byl příslušný policejní útvar oprávněn vyzvat držitele zbrojního průkazu k odevzdání zbrojního průkazu a zbraně a případně vstoupit do obydlí a zbrojní průkaz a zbraně zajistit (nebude-li výzvě vyhověno). Svojí povahou se jedná o předběžné opatření, které bude zrušeno v případě, že pominou důvody jeho použití, tedy až budou rozptýleny pochybnosti o zdravotní způsobilosti držitele zbrojního průkazu.

Předkládaná analýza zevrubně analyzuje právní úpravu vydávání a odnímání zbrojních průkazů. Proces vydávání zbrojních průkazů vykazuje za stávajícího stavu řadu nedostatků, které omezují možnosti spolupráce orgánů a osob zapojených do posuzování žádostí o jejich vydání. Právní úprava rovněž vykazuje nepřesnosti na úseku výkonu kontroly plnění povinností držitelů zbrojních průkazů.

Analýzou identifikovaný nedostatek spočívající v chybějícím registru přestupků bude řešit novela zákona o přestupcích, která je v současné době projednávána Parlamentem ČR i připravovaná novela zákona o zbraních.

Účinnost příslušných ustanovení novely zákona o přestupcích, která je v současné době projednávána Poslaneckou sněmovnou pod číslem tisku 368/0, lze očekávat počátkem roku 2017.

Ministerstvo vnitra v současné době připravuje novelu zákona o zbraních. Její předložení do mezirezortního připomínkového řízení se předpokládá počátkem dubna 2015. V jeho průběhu bude spolupracováno i s odbornou veřejností, včetně odborné veřejnosti lékařské.

Vládě bude novela předložena do 30. června 2015. Připravovaná novela zapracovává řešení analýzou identifikovaných nedostatků právní úpravy na úseku zbraní a střeliva a je v souladu s usnesením vlády České republiky ze dne 14. ledna 2015 č. 33.